

prosinec 2003

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA
SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA
ČÍSLO 4
ROČNÍK 14

BULLETIN

NÁZORY - INFORMACE - DISKUSE - HISTORIE - DOPISY

*Jingle bells jingle bells
jingle all the way*

PF 2004

Americké Vánoce, to je nevyčísitelné množství žárovek, které konturují jakoukoliv linku v jakékoliv poloze, na kterékoliv ulici v jakémkoliv městě či vesnici. Pro ostatní svět ztěštnost, bláznivost Ameriky, ne hospodárnost. Pro Američany, kteří milují světlo, barevná svítilnicí pohádka, kde se zvoní a cinká a kde zní vánoční melodie. I když melodie Jingle bells jingle bells jako vánoční stvořena nebyla, což vyznívá i z originálu textu, který mluví o jízdě Santa Clause za cinkání rolniček na koňském ohonu, o slečně Fanny a o radosti ze sněhu a života, přesto k Vánocům Američanů neodmyslitelně patří a je jejich součástí stejně tak, jako ji za symbol Vánoc převzal ostatní svět.

Pokud si dovedeme představit 250 miliónů lidí všech ras od žluté, hnědé, bílé a černé, to vše v zemi, kde si každý může založit církev a hlásat své vyznání (asi 220 církví), to vše promíseno od Atlantiku po Pacifik v několika časových pásmech, nelze se divit, že Vánoce jsou slaveny s jistým rozdílem od pláží s palmami, po sněhuláky a ledové sochy. Ovšem New York zůstává věren svým světlům, která jsou ovšem znásobena.

Američané si chtějí svých Vánoc užít co nejdéle, což dává na vědomí vánočně vyzdobená města se svými obchody a není nic výjimečného vidět na začátku prosince vánoční stromky v pokojích či zahradách.

Na Středo západě a východním pobřeží Spojených států se nalézá největší koncentrace přistěhovalců z Evropy a pokud

k nim přidáme klimatické podmínky, to je dostatek sněhu a štiplavý mráz, získáme tradiční evropskou atmosféru Vánoc.

Ovšem tradiční a neodmyslitelná je zásoba štěrnosti Američanů, a to nejen k lidem, ale i ke zvířatům. Na ulicích je slyšet cinkání zvonků, které upozorňují kam odevzdat příspěvek třeba i ve formě psí konzervy. Ruce, které zvonky drží, jsou ruce jak žen z domácnosti, Santa Klausů, ale ve velké míře vážených zaměstnanců bank, obchodních domů či společností. To vše se samozřejmostí Americe vlastní.

Americké Vánoce, to je pro Američana barevný sen prožívaný v reálném životě a nezpochybní je žádné tvrzení o bláznovství, zbytečnosti, neekonomičnosti z ostatního světa. A právě odmítnutím těchto hlasů odjinud mohla dát Amerika do té doby zvonících zvonků, rolniček a blikajících žárovek světu takové melodie jako "Jingle bells, jingle bells" až po nepřekonatelné Berlinové "White Christmas", které od roku 1942, jež je jejich rokem zrození, dosáhly přes 90 miliónů nosičů a zaujaly bezkonkurenční první místo nejhranější a nejprodávanější melodie všech dob. A proto nezbyvá než si přát: Ať stále zní Jingle bells... a "White Christmas" nejen Američanům, ale celému světu.

J. Bláha

Z OBSAHU:

- ZASEDÁNÍ PREZÍDIA SP USA ● REKVIEM ZA PĚT JMEN ● RNDr. Libuše Bohuslavová ●
- Americké filmy v našich kinech v letech 1922-1928 ● Nové čtení o USA ● Nové filmy USA v našich kinech ●

Prezídium Společnosti přátel USA se již nemohlo sejít v Rytířské ulici, protože právě probíhalo stěhování Vzdělávacího střediska SP USA do nových prostor Na Poříčí 6 v Praze 1. Za místo setkání byl proto mimořádně zvolen salónek restaurace "U zlatého soudku" v Ostrovní ulici. Omluvili se zástupci poboček Rokycany, Litvínov a Sušice, naproti tomu však poprvé osobně do Prahy přijel prezident krnovské pobočky JUDr. Dobroslav Židek.

Prezídium se zabývalo hodnocením zájezdu do Normandie, ale především upřesněním dotací na rok 2003 a přehledem požadavků na dotace v roce 2004.

Prezident SP USA PhDr. Stanislav Kalkus informoval členy Prezídia o průběhu první světové konference prezidentů Amerických klubů v Hamburku, které se zúčastnil tento měsíc. Podobné kluby v jiných zemích mají úplně jiné podmínky ke své činnosti (např. hojně využívají sponzoring). Také názvy těchto klubů vyjadřují poněkud jinou činnost, než jsme doposud zvyklí. Část zasedání byla proto věnována diskusi, zda by naši činnost v současné době nevystihoval lépe např. název "Česko-americký klub". K těmto úvahám se Prezídium vrátí na svém příštím zasedání 12. 3. 2004.

- li -

6. listopadu 2003

nás zastihla smutná zpráva. Po dlouhé těžké nemoci zemřela prezidentka pobočky SP USA v Rokycanech

RNDr. Libuše Bohuslavová.

Byla dvojnásobnou doktorkou angličtiny a do poslední chvíle se starala o svoje žáky z Pedagogické fakulty v Plzni. Byla zvyklá všechno, do čeho se pustila, dělat naplno - ať už to byla činnost ve Společnosti přátel USA nebo v hudební skupině Bodlák. Se svým manželem Jindřichem stihla ještě úžasné koncertní turné po mnoha státech USA, kde hlavně naše krajany potěšila svým zpěvem a hrou na kytaru! Bude nám chybět její nezdolný optimismus.

Čest její památce!

Prezídium SP USA

Opomenutí "Češi v Americe"

Výstava málo publikovaná a pro toho, kdo se o Ameriku zajímá vypovídající, dobře provedená a to jak po stránce scénáře, tak i vlastním provedením. Informace jsou podávány srozumitelně na jednotlivých panelech dle jednotlivých témat. Je používáno velmi mnoho dokumentů v originále a to jak fotografií, knih, časopisů, letáků, dopisů a již sama tato skutečnost dává výstavě patřičnou úroveň a zajímavost.

Začátek výstavy je uváděn osobou Augustina Heřmana (1605-1686) jakožto prvního Čecha, který vstoupil jako osadník na americkou pevninu a který připlul s pobělohorskými exulanty. Zpráva z roku 1644 dokládá jeho usazení v Novém Amsterdamu - New Yorku. Mezi jinými zajímavostmi je zde fotografie desky s nápisem „Bohemia Hermana 1650 - panství Hermana“ ohraničující pozemek. Z jeho práce jako kartografa je vystavena mapa Virginie a Marylandu z roku 1673.

Na dalším panelu lze porovnat z tabulek datovaných letopočtem 1848 počet českých přistěhovalců se současnou populací amerických Čechů. Výstava představuje zajímavou sbírku dokumentů, dokladů, pasů, a to nejen pro svou autentičnost, ale i pro svoji grafickou a uměleckou krásu, což platí i o materiálech z počátků spolkového života a rozvoje kulturně spolkové činnosti doložené originály historických fotografií. V části publikační činnosti amerických Čechů najdeme cechovní knihy řemesel, české zpěvníky, divadelní hry, dějiny, čítanky, sokolskou literaturu, katechismus, adresáře českých obchodníků v Chicagu až po poměrně rozsáhlou příručku s názvem "Nemoci koňské, úplné poučení o léčení všech chorob těla koňského pro rolnictvo česko-americké". A to vše s daty před a od roku 1824. Další instalované fotografie a propagační tiskoviny nás uvádějí k Vojtovi Náprstkovi a obchodníku s vínem a jeho továrnou Korbelovi. Ve stolových vitrínách se vracíme o sto a více let zpátky a předčítáme výtisky starých českých novin, časopisů, knižních titulů, plakáty, programy a pozvánky. Dostáváme se k účasti Čechů v občanské válce, kde většina bojovala na straně Unie a i zde jsou dopisy vojáků a fotografie. Zastoupen je samozřejmě Antonín Dvořák, samostatnost Československa, včetně činnosti krajanů za 1. světové války.

Panel s velkou fotografií generála Pattona, jedné z největších postav druhé světové války, charismatického velitele, který neznal slovo porážka a který jako první přesvědčoval své nadřízené, že porážka nacismu je vyklizením prostoru pro komunismus, který bude pokračovat v podobě Evropy a na jehož názory nebyl brán zřetel. Panel je uváděn jeho známým projevem z 31. května 1944 v Anglii, který pronesl ke třetí armádě 6. pancéřové divizi: „...A nyní chci, abyste věděli, že žádný bastard nevyhrál válku tím, že položil život za svou vlast. Válku vyhrájeme jenom tak, že přinutíme toho druhého ubohého bastarda zemřít za svou vlast.“ Tato část projevu v českých publikacích není citována.

Projev pokračuje o kopání hoven (– v českém překladu je uváděno latrín –) někde v Louisiana a končí, jak je známo „...s tím parchantem jménem Georg Patton.“

Třetí armádě a Georgi Pattonovi jsme dali několikrát prostor v Bulletinu a to dost obsáhle, ale jak je vidět, připomenout si tuto historii je více než nutné a že nejsme sami, kdo tohoto velkého Američana pokládá za nutné připomenout. Někdo kdysi řekl, že národ, který zapomněl svoji historii, musí si ji zopakovat. Výstižné.

Výstava vás vtáhne mezi krajany při únorovém puči a předkládá dokumenty o boji proti totalitě, o činnosti krajanů v době studené války až po současný život krajanů v spolkách.

Jak bylo řečeno v úvodu, výstava zajímavá a vkusná, což spočívá v jednoduchosti předloženého materiálu, který není rozptylován dekorativními a grafickými prvky. Zajímavé je i nenásilně vybudované lodní podpalubí s patřičným skromným vybavením od jídelní stylové soupravy, lavice, stolu a lůžka. Vše typu lodi "Mayflower".

Škoda, že doba trvání není delší a publicita, která výstavu uváděla, větší.

Svým provedením je výstava mobilní a nebyl by problém, aby se stala putovní a spatřena i v jiném muzeu.

J. Bláha

ODCHÁZÍ MR. CRAIG R. STAPLETON

DOPIS ZASLANÝ JEHO EXCELENCI, VELVYSLANCI SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH MR. CRAIGU R. STAPLETONOVI

Vaše Excelence
pane velvyslanče,

dovolte úvodem mého dopisu, abych projevili úctu velvyslanectví Spojených států amerických.

Ve svém proslovu ze dne 24. listopadu 2003, nazvaném rozloučení s přáteli: Úvaha nad česko-americkými vztahy, jste se vyznal ze svých pocitů, které jste získal po dobu Vaší diplomatické mise od srpna 2001 a nazval jste se přítelem České republiky.

Američané a Češi již historicky od dob občanské války roku 1861 osvědčili, co pro ně slovo přátelství znamená. Společnost přátel USA v České republice má ve svém názvu slovo přítel a snaží se prosazovat jeho ideu, ale věřím, že to není jen členstvím v organizacích a spolcích, ale v lidech samých.

Ve dvou válkách přinesli Američané svobodu do Evropy, a proto se přátelství s Američany navazuje snadněji než s jinými historickými státy Evropy a v neposlední řadě proto, že jimi dané závazky jsou plněny.

Vaše Excelence, pane velvyslanče, Vaše diplomatická mise v České republice končí a lze konstatovat, že po dobu jejího trvání dosáhla spolupráce mezi Společností přátel USA, pobočka Praha hlavní město a velvyslanectvím Spojených států amerických znatelného vzestupu, a to jak po stránce idejí, tak množstvím akcí.

Reprezentanti Vašeho úřadu, se kterými SP USA pobočka Praha hl. město jednala, paní Jitka Vildová z Office of Public Affairs, a pan Jan Krč, Second Secretary Embassy, vycházeli v největší míře vstřícnosti našim požadavkům o informace a navštěvovali námi pořádané akce, což posílilo důvěru ve Váš úřad a Váš zájem o spolupráci s námi.

Pane velvyslanče, opouštíte Českou republiku jako diplomat a já mohu jménem členů Společnosti přátel USA, pobočka Praha hl. město, a jménem svým prohlásit, že to byla doba příjemné spolupráce a patří Vám za ni poděkování. Věříme, že i Váš nástupce v úřadu, pan William Cabaniss, bude pokračovat ve spolupráci se Společností přátel USA, a to z jednoduchého důvodu; je Američan!

Pane velvyslanče, dovolte, abychom Vám jménem Společnosti přátel USA Praha hl. město, popřáli mnoho úspěchu v poslání, které Vás čeká ve Spojených státech amerických a zároveň věříme, že se do České republiky budete Vy a Vaše paní rádi vracet.

Závěrem mého dopisu dovolte, abych ještě jednou ujistil velvyslanectví Spojených států amerických svojí hlubokou úctou.

S pozdravem

Společnost přátel USA
Jaroslav Bláha
prezident pobočky Praha – hlavní město

PŘÍCHÁZÍ MR. WILLIAM J. CABANISS Jr.

William J. Cabaniss, Jr.
Předseda a CEO - Precision Grinding Incorporated

Po absolvování Vanderbilt University v roce 1960 a získání titulu bakalář svobodných umění (BA) vstoupil William Cabaniss do armády USA, kde sloužil ve výsadkové vojenské policii jako poručík. V r. 1964, po tříleté povinné službě v Německu, byl odměněn vojenskou pochvalnou medailí. Po službě v armádě se vrátil do svého rodného města Birminghamu ve státě Alabama, kde začal svou obchodní kariéru ve společnosti Southern Cement Company, oddělení firmy Martin Marietta Corp. V r. 1971 se vzdal své funkce ředitele obchodního rozvoje ve firmě Southern Cement a získal akciva malé společnosti na opracování a broušení kovů. Od té doby dovedl firmu Precision Grinding Inc. k úspěšnému obchodování v oblasti obrábění kovů a výroby

ocelových desek. U této firmy zůstává jako předseda rady a výkonný ředitel.

S prací pro veřejnost začal pan Cabaniss v r. 1978, pracoval v poslanecké sněmovně v Alabamě od r. 1978 do 1982 a od r. 1982 do r. 1990 v senátu státu Alabama.

Pan Cabaniss byl vedoucím obchodní komory v Birminghamu, pracoval v Radě ředitelů následujících společností, pomáhajících veřejnosti: American South Bank, Birmingham Steel Corporation a Southern Company. Pokračoval také v práci v představenstvu společnosti Protective Life Corporation. Pracoval ve vedení Metropolitan Development Board a byl jejím minulým předsedou, dále pracoval ve vedení asociace výrobců (National Association of Manufacturers) a před tím ještě ve výboru výzkumného ústavu Southern Research Institute. Zůstává členem Obchodní komory v Birminghamu, Obchodní rady Alabamy a Asociace inženýrů

oblasti výroby železa a oceli a National Tooling and Machining Association. V r. 2002 byl pan Cabaniss odměněn jako vynikající a významný budovatel Birminghamu.

Pokud jde o společenské záležitosti, pracoval a pomáhal v následujících výborech: A+ (Koalice pro lepší výuku), Kings Ranch (domácí ministerstvo pro opuštěné ženy a děti), a Boy Scouts. Předtím pracoval jako předseda výboru Junior Achievement kraje Jefferson a je řádným členem Rotary-klubu v Birminghamu, kde pracoval dříve ve vedení. Vedl také společnost United Way Alexis de Toqueville ve 2000 kampaních, předtím pracoval ve výboru Trustees of Sweet Briar College a je bývalým Starším správcem (Senior Warden) episkopálního kostela sv. Lukáše. Pan Cabaniss obdržel ocenění za službu společnosti od Rotary-klubu v Birminghamu v r. 1993.

William J. Cabaniss má za sebou úspěšnou kariéru v oblasti obchodu, veřejných služeb a společenských záležitostí. Se svou ženou Kateřinou, která je umělkyní, byl ženat 41 let, má dvě dcery, Mary Cabaniss v Seattle a Frances Johnson v Mobile a dvě vnoučata.

SP USA Rokycany

Z rokycanské pobočky SP USA došel na prezidium SP USA dopis od pana Drahoslava Říhy, který oznámil, že vzhledem k úmrtí prezidentky rokycanské pobočky paní RNDr. Libuše Bohuslavové bylo nutné provést volbu nového prezidenta.

Volba se konala 25. 11. 2003 a pověřen výkonem funkce na tomto shromáždění členů SP USA Rokycany byl pan Drahoslav Říha.

Tuto funkci zastává již podruhé. 21. 3. 1990 byl zakládajícím členem SP USA Rokycany, kde byl zvolen do této funkce a setrval v ní do 22. 2. 1992, kdy funkci předal paní Bohuslavové a zastával funkci viceprezidenta až do 25. 11. tohoto roku.

Blahopřejeme

Bláha

Došlo po uzávěrce

Prodloužení výstavy „**Češi v Americe**“. Výstava, která se koná v Muzeu hlavního města Prahy a která měla končit 30. listopadu, byla prodloužena do poloviny ledna 2004.

Redakce

Členská schůze SP USA Praha - hlavní město

Vzhledem k nedostatku prostor pro plánovanou schůzi SP USA pobočka Praha - hlavní město, jehož příčinou bylo stěhování vzdělávacího střediska SP USA z Rytířské ulice do ulice Na Poříčí 6, jsme stáli v situaci, jak tento problém řešit.

Při setkání s reprezentantkou americké ambasády paní Jitkou Vildovou z Office of Public Affairs byly nám nabídnuty klubové místnosti velvyslanectví na Malé Straně.

Pomoc rychlá a bez problémů (jak si lze ve státech ověřit) opět potvrdila jeden z důkazů o vstřícnosti, ochotě a nezištnosti americké strany a napadá mě myšlenka přímo kacířská, že by si toto jednání měli uvědomit i jiní veřejností volení funkcionáři a nejen funkcionáři pobočky SP USA.

Schůze podmalovaná atmosférou klenutých stropů architektury Malé Strany vytvořila příjemné prostředí a já chci věřit, že pražská pobočka SP USA má ve spolupráci s americkou ambasádou širší okruh zájmů, který bude využit.

Závěrem nezbývá než konstatovat, že to byla historicky první schůze Společnosti přátel USA na výsostném území Američanů. Prima!

Bláha

Pearl Harbor 7. XII. 1947 v 7.55 hod.

Američané ve dvanáctém kalendářním měsíci neslaví jen vánoční svátky, ale připomínají si tradici 7. prosince 1941, kdy v 7 hodin 55 minut přepadly japonské torpédové letouny od západního havajského pobřeží nepřipravenou tichomořskou flotilu kotvící v Pearl Harboru. Připomínají si 2400 mrtvých vojáků a civilistů, vzpomínají na polovinu mladých námořníků posádky "USS Arizona", která klesla se svou lodí na dno oceánu.

Vzpomínají na slova prezidenta Roosevelta, pronesená 8. prosince v Kongresu, že 7. prosinec zůstane navždy dnem hanby a kdy po těchto slovech požádal Kongres o vyhlášení války.

7. prosince si všichni Američané, od školáků po prezidenta, připomenou chvilkou zastavení a modlitbou 7. prosince roku 1941 v sedm hodin padesát pět minut.

J. Bláha

První konference prezidentů amerických klubů v Hamburku

Americký klub v Hamburku, vlastně jeho předseda, se snažil zorganizovat první konferenci prezidentů amerických klubů a klubů jako je naše SP USA. Dostal jsem také pozvánku a pozvánku jsem přijal, abych se seznámil s programem jiných podobných organizací. Konference se konala mezi 10. a 12. říjnem v Hamburku. Na programu bylo zahájení přijetím zástupců klubů panem Dopplerem, státním ministrem (Hamburk je nezávislé hanzovní město) na radnici. To byla čistě společenská událost zrovna jako následné přijetí konzulem Spojených států na konzulátu Spojených států. V sobotu a v neděli pak probíhalo jednání. Především každý představil svoji organizaci. Mimo hamburských organizátorů tam byli zástupci klubů, a to dvou klubů ze Španělska, z Amsterdamu, z Antwerpu, z Bruselu, z Buenos Aires, z Lisabonu, z Londýna, ze Švýcarska, z Lyonu, z Paříže a ze Švédska. Hlavním bodem programu bylo navázání styků a nezávazná dohoda o výměně informací o činnosti klubů a umožnění účasti na společenských událostech členům ostatních klubů.

Jürgen Abel, předseda klubu v Hamburku, by rád toto setkání opakoval příští rok a pozval na šedesát klubů z celého světa a zároveň tím oslavil stoleté trvání amerického klubu v Hamburku.

The First Conference of Presidents of American Clubs Worldwide

The Conference took place in Hamburg from 10. to 12. October 2003. The clubs represented were with one exception European clubs. Represented were clubs from Netherlands, Belgium, Lisbon, London, Switzerland, France, Spain, Sweden, and the Society of Friends of the USA from Prague. The only club from another continent was the American Club of Buenos Aires. Representative from Sydney, Australia was supposed to attend but due to unexpected problems did not make it.

On the arrival day we were greeted by the Hamburg State Secretary Dr. Doppler and after tour of the City Hall a brief reception was held at the American Consulate. The next day the representatives introduce their clubs and briefly described activities of the clubs. Later discussion was held on how the clubs could cooperate. An informal agreement was formulated by which the clubs would exchange information about their activities and would provide reciprocal rights to attend activities of the other clubs. Next meeting will be held again in Hamburg, first of all because the club did all the work to organize this conference and also because the Hamburg American Club will celebrate its 100 year anniversary.

STANLEY J. KALKUS
PREZIDENT SP USA
CZECH REPUBLIC

Rekviem za pět jmen

Měsíce druhé poloviny roku 2003 červenec, srpen, září byly pro americkou kulturu jednou velkou zádušní mší, na jejímž oltáři hořelo pět svící a napsáno pět jmen. Čtyři z nich reprezentovaly slávu americké kinematografie ve světě od čtyřicátých let minulého století až po současnost. To páté jméno patřilo Nashvillu a zbytku světa. Svět si jejich díla bude stále připomínat jak na televizních obrazovkách, tak v rozhlasových studiích v nových nahrávkách, v kinech i koncertních sálech.

My, kteří jsme jejich dobu prožívali, viděli jejich premiéry, měli bychom vzpomenout, kdo vlastně byli.

*

Asi 10 km severně od San Diega v Jižní Kalifornii v kouzelné krajině na břehu Atlantiku ohraničeném silnicí, kterou obyvatelé Kalifornie označili jako nejkrásnější silnici světa (State Highway 1) leží městečko "La Jolla". 5. dubna 1916 se zde ve vážené rodině lékárníka "Pecka" narodil syn Gregory, který po prožitém měšťanském dětství odmítl dbát rodinných tradic a místo studia farmacie se rozhodl pro Námořní vojenskou akademii v Los Angeles, kde ovšem neabsolvoval. Studia přerušil a odešel na studium medicíny. Jak by dopadlo studium medicíny, nebyť univerzitního ochotnického divadla, ví jen hvězdy, pokud lze z nich číst. Ale Gregory byl divadlem zachvácen tak mocně, že studium opět ukončil, což vedlo k přerušení styku s rodinou vzhledem ke společenskému postavení otce v životě města. Gregory v přesvědčení, že jeho poslání je být hercem, odchází bez jakýchkoliv prostředků do New Yorku, kde se z bohatého synka stává hladový bezdomovec přespávající v Central parku. Cesta Gregory Pecka k celuloidovému pásku filmu byla tradičně americká. Živil se jako konferenciér na sportovních a kulturních akcích všeho druhu. Vzhledem k jeho fyzické kondici a výškou dva metry byl nepřehlédnutelný i jako průvodce turistů. Ve dvaadvaceti letech podepsal nakonec smlouvu v New Yorku na angažmá s divadelní společností cestující po Americe. A jak sám říká, projel s ní Státy křížem krážem.

Gregory Peck měl jedno velké plus - sympatickou tvář a dva metry výšky, což z něj pro okolí a film dělalo „chlapa jaký má být“ a to nejen pro Ameriku. V roce 1942 se objevuje na Broadway a má i menší role v Hollywoodu. Snímek „Dny slávy“, který natáčí v roce 1944, byl jeho velkou šancí od doby vstupu do továrny na sny. Role ruského partyzána v dramatu o spolupráci Rusů s Američany v druhé světové válce jej startuje k raketové kariéře, která se po celý jeho život nezastavila. Společnosti MGM - Columbia - Warner Bros - 20 Century Fox jej zaplavují nabídkami rolí a tak rok po „Dnech slávy“ má nominaci na Oscara za film „Klíče od království“.

Prvního Oscara získává až v roce 1962 za roli advokáta Mulligana ve filmu „Jako zabít ptáčka“. Nutno ovšem podotknout, že před tímto Oscarem byly již tři jiné nominace.

Nelze ovšem nepřipomenout, že Gregory Peck byl v roce 1951 jmenován "Nejlepším cowboyem roku", za což vděčil desítkám rolí právě těchto cowboyů, ve kterých získal slávu a nebezpečně konkuroval i Johnu Waynovi a bez nadsázky lze říci, že pro předchozí generace zůstal cowboyem až do smrti. Připomeneme-li si ovšem jen několik titulů filmů, ve kterých hrál: Rozdvojená duše, Dohoda mezi gentlemany, Pistolník, Kapitán Horatio Harnblower, Prázdniny v Římě, Miliónová bankovka, Bílá velryba, Velká

země, Na břehu, Jako zabít ptáčka, Plíživý měsíc, Zajati vesmírem, poznáme, že obsáhl celou širokou škálu filmové role od psychodramatu s Hitchcockem až po nezapomenutelné Prázdniny v Římě. Gregory Peck zosobňoval na plátně ve své době eleganci a hrdinství a ten, kdo viděl jeho filmy ví, že patří v Hollywoodu mezi nezapomenutelnými na první místo. Jeho nejslavnější role ve filmu „Jako zabít ptáčka“, kde představoval stěžejního hrdinu, mu vynesla jednoznačně první příčku v sestavě největších hrdinů filmu, a to bez nejmenší konkurence. Toto pořadí uspořádal americký Filmový institut, kterého byl Gregory Peck jedním ze zakládajících členů a dvacet pět let byl ve funkci jeho předsedy a stejně tak stál v čele americké Akademie věd a umění v roce 1967 - 1970. Američané i Hollywood vědí, že ztratili velkého herce a legendu. Obřad v losangeleské katedrále Notre Dame byl této legendě i úměrný. Brock Peters, jeho spoluhráč z filmu „Jako zabít ptáčka“, přednesl pohřební projev, ale závěr nad rakví patřil další legendě amerického filmu Robertu de Nirovi, který bez patosu ke svému příteli pronesl dvě věty: Dobrou noc. Dobrou noc, Gregory Pecku.

*

Pokud jsem se zmínil o Gregory Peckovi, že jeho cesta k úspěchu byla tvrdá a typická pro Američana, stejně platí o jiných hvězdách filmového plátna. A tak ani **Charles Bronson** nevybočuje z řady a jeho role odpovídají jeho naturelu. Narodil se 3. 11. 1921 v Pensylvánii, kde se usadila jeho rodina, která se přistěhovala do Ameriky z Lotyšska, odkud jeho otec snad dezertoval z carské armády, ale v Charlieho 7 letech zemřel a tak Charlie zůstal se 14 sourozenci a matkou sám.

Amerika třicátých let minulého století neposkytovala přídávky na děti a tak pro Charlieho a jeho sourozence nastává doba práce a to jakékoliv. Charliemu je čtrnáct a fárá do dolu, kde zůstává 6 let. Začíná druhá světová válka a ta nabízí Charliemu vstup do armády, kterou Charlie využívá a vstupuje jako kulometčík bombardéru, ve věku dvaceti let. Válka končí a Charlie je opět bez prostředků a tak bere příležitostně práce, které spojuje se stopem a tak projíždí Ameriku od severu k jihu a od západu na východ. Ne, to není shoda náhod s Gregorym Peckem a ostatními úspěšnými, není náhoda, že stejně jako oni byl v lednu prodavač, v únoru nabízel stavebniny a v červnu pracoval jako scénograf. To není náhoda, to je Amerika.

Při své zastávce ve Filadelfii začal po večerech trénovat box a nakonec právě box mu přinášel výdělek, kterým si platil hereckou školu „Pasadena Playhouse“, po jejímž absolutoriu nastupuje u kočovné divadelní společnosti, se kterou opět několik let projíždí Spojené státy. S postupem doby se začínají nabízet menší filmové role až do roku 1960, kdy točí „Sedm statečných“, což je film, který jej představuje světu. Následuje škála filmů, například 1967 „Tucet špinavců“, 1968 „Velký útěk“, atd. V roce 1968 také navštěvuje Evropu a dostává svoji životní roli od Sergia Leoneho „Harmoniku“ ve filmu „Tenkrát na Západě“. Úspěch jeho role je tak velký, že Charles Bronson má Evropu na kolenou. A stává se hvězdou první velikosti. V roce 1969 točí Cestujícího v dešti a následuje pět filmů, které v současnosti uvádějí u nás televize, kde představuje architekta Kerseyho hledajícího spravedlnost a vykonávajícího pomstu. Je známo, že tato role

byla tomuto sympatickému "drsnákoví", který potřeboval málo slov a vystihl děj mimikou obličej, psána na tělo a byla mu jako postava nejbližší. Bohužel tento idol kluků i dospělých, ten, který vytvořil role v 90 filmech, 30. srpna 2003 navždy odešel.

*

Elia Kazan, spisovatel, filmař, režisér, herec a producent. Tvůrce nezapomenutelných filmů, levičák, který nenáviděl komunismus, jehož legitimaci v letech 1934 - 1936 vlastnil a odkud sám odešel, když poznal, že tento totalitně doktrinářsko-konspirativní spolek ničí všechny svobody, včetně svobod jednotlivce. Kazanovi bývá vyčítáno, že v letech 1953 - 1954, tedy v době vrcholného stupně studené války, předal McCarthyovské vyšetřovací komisi jména několika levicově smýšlejících umělců. Nutno dodat, že to učinil v duchu svého přesvědčení o škodlivosti komunistické myšlenky a lidé, kteří mu přivlastnili skvrnu na jeho morálním štítu, vůbec nevěděli a nechápali, co se v Evropě a za železnou oponou děje. Sám Kazan, když nedlouho před smrtí bilancoval, prohlásil: „Co jsem udělal, bylo správně. Ale bylo to také dobře?“ Ti, kdo prožili komunismus, vězni z komunistických koncentráků, by jednoznačně odpověděli: pro Ameriku to rozhodně dobře bylo.

Kazan se nikdy za své svědectví neomluvil, protože tuto potřebu necítil, a to díky tomu, že sám na sobě zažil hroubou cenzuru z levice do svých scénářů.

Elia Kazan se narodil v roce 1909 v Konstantinopoli. Rodiče řeckého původu odjeli do Spojených států v roce 1913 a usadili se na periférii New Yorku, kde Elia prožíval dětství s pocitem méněcennosti řeckého přistěhovalece, což bylo i podstatou směru osobností jeho děl se sociální tematikou.

Kazan, to byl hledač objevitel charakterní herecké osobnosti, který z neznámých tváří jako James Dean, Marlon Brando, Montgomery Clift, Warren Beatty stvořil hvězdy. Jeho průkopnickou roli v americkém filmu padesátých let nikdo z filmové historie nevymaže. Filmy - Tramvaj do stanice touha (1951) s Marlonem Brandem, Na východ od ráje (1955) s Jamesem Deanem, Divokou řeku (1960) nebo Třpyt v trávě mají typickou pečeť americké filmové školy. A právě v těchto filmech je jeho objevitelská práce, objevil neznámé a stvořil hvězdy herectví.

Kazan byl spoluzakladatelem herecké školy „Aktor s Studio“, jejíž jméno má svoji stálou hodnotu, o čemž vypovídá, že dvacet jedna herců z jeho filmů a z této školy mělo nominaci na Oscara a devět z nich Oscara obdrželo. Sám Kazan vlastnil tři Oscary. Kazan, vystudovaný dramaturg, měl velice blízko k divadlu, ať již jako herec nebo režisér na Broadwayi. Inspirací pro něj byl Tennessee Williams a romány Johna Steinbecka. Svůj román - Tichá dohoda - zfilmoval v roce 1969 a zapsal se s ním do podvědomí světové veřejnosti stejně jako románem - Ameriko, Ameriko - který přenesl na plátno již v roce 1963.

Filmy jako Bumerang, Dohoda mezi gentlemany, Viva Zapata, Panika v ulicích, Tramvaj do stanice touha, Třpyt v trávě, Hosté, Ameriko, Ameriko, Baby Doll, Tichá dohoda, V přístavu, Na východ od ráje, Divoká řeka, budou ve světě filmu patřit k těm, které píší historii filmu a divák je rád shlédne i v jedenadvacátém století.

Elia Kazan zemřel v sobotu 27. září letošního roku v New Yorku, který miloval, ve věku 94 let.

*

Jeho hvězda zazářila v roce 1952 ve slavném filmu „Zpívání v dešti“, jehož část slávy se přenesla i na něj. Film vznikl na motivy písně „Singing in the Rain“ (Zpívání v dešti)

a patří do údobí filmu, kdy hvězdy se pohybovaly v prostředí výpravných dekorací, které dávaly perfektní prostor a zvýraznění tanečním a zpěváckým číslům muzikantů. A právě zde zazářil akrobaticky výrazný **Donald O'Connor**. Jeho ekvilibristická taneční čísla, která předváděl se svým partnerem Genem Kellym lze směle srovnávat s v té době vévodícím Fredem Astairem a jsou dodnes a natrvalo zapsána v učebnicích filmového muzikálu. Ve filmu Zpívání v dešti se právě vedle výrazného O'Connora mohla se svým oduševnělým projevem uplatnit Cyd Charissová, která právě vystupovala s Fredem Astairem. Donald O'Connor se narodil pod cirkusovým šapitó a bylo samozřejmostí, že již jako dítě vystupoval s rodiči před cirkusovým publikem. Partnerství s Kellym, který byl spíše projevem ironik, mu dávalo možnost vyniknout. Donaldovi byl projev komičnosti vlastní a proto skloubení s jeho akrobacií bylo vzácně ojedinělé.

Donald O'Connor neobdržel nikdy Oscara, ale vlastnil televizní cenu „Emmy“, což je velice prestižní cena, ale právě možná jeho smrt předešla tomu „Oscarovi“ za celoživotní dílo, ve kterého doufal. Možná? Zemřel 27. září v Los Angeles. Bylo mu 78 let.

*

Narodil se 26. 2. 1932 a jako malý již česal bavlnu v Arkansasu na malé rodinné usedlosti přidělené státům těm, kteří se zavázali, že budou půdu obdělávat (Rooseveltův program). Svět muziky, se kterým se setkával, byly baptistické náboženské písně a klasičtí zpěváci country regionálních stanic. Svou první kytaru si pořídil v Německu, když v letech 1950 - 54 sloužil jako radista u USA AF a zde začal s pokusem skládat vlastní muziku. Po návratu do Států oblékl civil a rozhodl se oslovit Sama Phillipse, což bylo v době, kdy u něj nahrával Elvis Presley, se kterým zde navázal přátelství. Jeho první vydaná deska se uvedla jako místní šlágr a nevím, zda je nutno uvádět jméno, ale pro pořádek – mluvíme o **Johnu Cashovi**. Po této první písni nastal raketový start. Šňůry koncertů bez odpočinku, bez spánku, ale též za asistence drog a prášků na pár hodin spánku. Tento návyk končí v roce 1968.

Jeho program vyjadřoval jak historii country až po perspektivu tohoto žánru. Jeho kapela byla mužský vokál kvartet bratří Statlerových, Maybelle Carter a její tři sestry Anita, Helena a June (se kterou se Johnny v roce 1968 oženil a která také přispěla k závislosti na drogy), kytara Carl Perkins a doprovodná skupina "Trojka z Tennessee".

Johnny zpíval jak v duetu s Bobem Dylanem, tak pomáhal budovat kariéru Krisu Kristoffersonovi. Zpíval ve věznicích Folsomu a St. Quentinu, kde vznikly živé nahrávky. S přítelem Elvisem Presleyem, Carlem Perkinsem a Jerryem Lee Lewisem pořídil nahrávku „The Million Dollar Quartet“, která ve světě patří mezi sběratelské jedničky. Tato legenda americké country natočila asi 1550 písní, byla uvedena do countryové i rock'n'rollové Síně slávy, cena Grammy byla Cashovi předána jedenáctkrát. Byl spoluautorem na 500 albech a prodal přes 50 miliónů nosičů. Tento symbol country vlastnil „Řád Kennedyho centra“, cenu za celoživotní dílo od Akademie americké hudby. Natočil pět alb u Ricky Rubina a jeho společnosti „American Recordings“. A právě páté, poslední z nich, je označováno za vrchol country-folkového rocku a Johnny Cash jím snad v předtuše zakončil svůj život legendy, v 71 letech, v Nashvillu, ve státě Tennessee.

Bylo jich pět, kteří odešli v čase čtyř měsíců. Pět jmen, která znal svět a která svými díly a životními osudy představovala Ameriku takovou jaká je.

J. Bláha

Pro Bulletin

Život českých exulantů v Chicagu.

Měla jsem možnost po dobu 3 měsíců pobývat mezi českými exulanty v Chicagu. Starší generace se schází každoročně na různých akcích, které pořádá Sdružení československých exulantů a Česká misie v Chicagu. Jedné takové akce jsem se zúčastnila i já a byla jsem velice překvapená, s jakým nasazením a organizačním umem jsou tyto akce uspořádány. Výroční piknik tohoto sdružení se konal **8.9.2003**, kde vyhrávala populární hudba „Concertina Club“, vystoupil slovácký bavič, který vyprávěl různé anekdoty a rád zavzpomínal na naši rodnou zemi i když někdy připomněl jak to tady u nás skutečně chodí. Kuchaři se snažili podávat české speciality, jako moravské klobásy, pověstně bramboráky a pravé české buchty. Při dobrém pivu vzpomněli a také poděkovali při příležitosti 92-let paní Otylie Zolmanové, která tyto akce organizovala přes 40 let. Odpoledne pak vystoupila country skupina „BORŮVKY“ pod vedením Rudyho Hynkla. Je to skupina nadšenců a přátel, kteří rádi chodí na borůvky s celou rodinou a jak tak sbírali, každý si při tom zpíval a tak se rozhodli, že utvoří skupinu a dají jí název „BORŮVKY“. Další akcí byla „Česká recepce“, pořádaná u příležitosti oslav národního dědictví České republiky, konané dne 10.9. 2003 společností Cook County Treasurer MARIA PAPPAS.

Urbancová Zdenka, SPUSA Ostrava

Americké filmy v našich kinech v letech 1922-1928

Jan Helbich

Ucelený obraz o našem filmovém trhu je k dispozici teprve od roku 1922, kdy byla poprvé uveřejněna zpráva ministerstva vnitra, které podle platných předpisů provádělo filmovou cenzuru. V letech 1922-1928, kdy byly v naší distribuci pochopitelně jen němé filmy, bylo u nás do kin uvedeno celkem 4768 hraných filmů delších než 1 hodinu, tj. průměrně ročně 681 (!). (Přitom jejich počet postupně klesal z neuvěřitelných 953 v roce 1922 na 570 v roce 1928). Z nich bylo v USA vyrobeno celkem 2188, tj. průměrně **310 za rok** a 45,9% všech do našich kin uvedených němých filmů. Přitom celková výroba v USA dosáhla v těchto letech 4541 dlouhých filmů (průměrně ročně 649), takže do našich kin přišlo 48,2% všech vyrobených amerických filmů.

Je zajímavé srovnat tato čísla se současným stavem. V letech 1993-2002 se v našich kinech uskutečnilo 1645 filmových premiér, tj. průměrně 164,5 ročně, z toho 997 amerických filmů, tj. průměrně **99,7 ročně**. Pokud jde o počty filmů uváděných v našich čtyřech celoplošných televizních programech, nemám k dispozici přesné údaje, podle mého orientačního odhadu je ročně vysíláno asi 4 tisíce filmů, z toho asi polovina je amerických a mnoho z nich je uváděno v reprisách (jistě nejméně polovina), takže v našich hlavních televizích je ročně vysíláno velmi zhruba necelestých tisíc amerických filmů.

Nepatrnou ukázkou z filmů z let 1922-1928 v našich kinech představují např.:

1922: Bláhové ženy/Foolish Wives (drama Ericha von Stroheima kritizující brutalitu tzv. vyšší společnosti), **Nanuk, člověk primitivní/Nanook of the North** (úspěšný hraný dokument Roberta Flahertyho ze života kanadských Eskymáků), **Robin zbojník/Robin Hood** (výpravny historicko-dobrodružný film s Douglasem Fairbanksem, následovala mnoho remaků),

1923: Desatero přikázání/The Ten Commandments (biblický velkofilm Cecila B. De Millea kombinovaný s příběhem ze současnosti), **Frigo, oběť krevní msty/Our Hospitality** (komedie s Busterem Keatonem), **Chamtivost/Greed** (drama Ericha von Stroheima o morálním úpadku pokoutního zubaře v Kalifornii), **Krytý vůz/The Covered Wagon** (western o výpravě vystěhovalců napříč kontinentem), **O patro výš/Safety**

Last (komedie s Haroldem Lloydem šplhající po mrakodrapu), **Pařížská maitresa/A Woman of Paris** a **Poutník (Tulák)/The Pilgrim** (filmy Charlese Chaplina),

1924: Carevna/Forbidden Paradise (komedie Ernsta Lubitsche s Polou Negriovou v roli fiktivní balkánské panovnice a zástupem jejich milenců), **Ocelový oř/The Iron Horse** (western Johna Forda o stavbě transkontinentální železnice), **Zloděj z Bagdadu** (pohádka z 1001 noci s Douglasem Fairbanksem, následovala řada remaků),

1925: On zázračným studentem/The Freshman (komedie s Haroldem Lloydem), **Přehlídka smrti/The Big Parade** (jeden z nejlepších válečných filmů všech dob v režii Kinga Vidora s Johnem Gilbertem v roli amerického vojáka ve Francii), **Zlaté opojení** (naivní tulák Charles Chaplin za zlaté horečky na Aljašce 1898),

1926: Ben Hur (nová verze historického filmu podle bestselleru spisovatele a guvernéra v Novém Mexiku Lewise Wallace /1827-1905/ s Ramonem Novarrem v roli izraelského knížete a o proměnách jeho vztahu k Římanům), **Frigo na mašině/The General** (komedie s Busterem Keatonem v roli zamilovaného strojvedoucího za občanské války v jižanském státě Georgia),

1927: Anděl ulice (drama s Janet Gaynorovou), **Král králů** (velkofilm Cecila B. De Millea o posledních třech letech Ježíše Krista), **Podsvětí** (akční film Josepha von Sternberga o chicagských gangsterech), **V sedmém nebi** (drama z Paříže s Janet Gaynorovou, která získala Oscara při jejich prvním udělování, zvukový remake 1937 se Simone Simonovou), **Východ slunce** (drama Fridricha Wilhelma Murnaua s Janet Gaynorovou podle novely Hermanna Sudermana Cesta do Tylže),

1928: Anděl ulice (drama s Janet Gaynorovou), **Božská žena/The Divine Woman** (melodrama s Gretou Garbo), **Cirkus** (tulák Charles Chaplin v roli klauna), **Ecce homo!/The Crowd** (sociálně kritický film Kinga Vidora).

Všechny filmy tohoto období byly němé, přestože se dlouho prováděly pokusy o zavedení zvuku. Za první skutečně zvukový film se považuje **Jazz Singer** z roku 1927, ve kterém zpěvák Al Jolson v masce černocha pronesl prvních 250 mluvených slov, datum jeho uvedení do našich kin se mi nepodařilo zjistit. Prvním zvukovým filmem promítaným v Praze v kině Lucerna v srpnu 1929 byla první verze muzikálu **Loď komediantů/Show Boat** (podle románu Edny Ferberové o divadelní lodi na Mississippi, kde již zazněla i slavná píseň Ol' Man River skladatele Jeroma Kerna). Pak byl nástup zvukového filmu i u nás velmi rychlý, i když ještě několik let byly do kin uváděny vedle zvukových i nové němé filmy.

Víte, že

nová adresa vzdělávacího střediska společnosti přátel USA je:

**SP USA Na Poříčí 6
Praha 1 110 00 Czech Republic**

Místnosti jsou v 1. patře – je nutné zvonit v průjezdu vlevo.

REDAKCE

Nové čtení o USA (12)

Z časopisů o knižních novinkách vybral Jan Helbich

Zimmerman, Larry J.: Indiáni Severní Ameriky. Přel. Dušan Zbavitel. Praha: Knižní klub. 184 s. Váz. 299 Kč. Krutý úděl Indiánů v 19. století, etnika v jednotlivých regionech USA, podrobný výklad tradičních rituálů.

Bullerová, Laura: Indiáni. Zasněžený pohled na kmeny a tradice. Přel. L. Svobodová. Praha: Slovart. 96 s. Váz. 129 Kč. Život, dějiny a kultura kmenů Severní Ameriky.

Judson, Katharine Berry: Legendy a mýty amerických Indiánů I. Legendy a mýty kalifornských Indiánů a kmenů Jihozápadu. Přel. A. Konečný. Bratislava: CAD Press, edice Světové duchovní proudy, sv. 72. 160 s. Brož. 190 Kč.

Flajšar, Jiří: Epiphany in American Poetry. Olomouc: Univerzita Palackého. 134 s. Brož. 108 Kč. Monografie v angličtině (epiphany=svátek Tří králů, zjevení, intuitivní pochopení skutečnosti).

Peprník, Jaroslav: **Amerika očima české literatury od vzniku USA po rok 2000**. Olomouc: Univerzita Palackého. 938 s. Brož. 766 Kč. Citáty z beletrie, poezie, cestopisných esejů a memoárů téměř 300 českých autorů v rozmezí půldruhého století.

Gřes, Dalibor: **Amerika načerno**. 739 07 Raškovice: Pelyněk. 137 s., autorovy fotografie. Brož. 169 Kč. Praktiky agentur sjednávajících práci v USA, sbírka zážitků a rad.

Witkowski, Desirée: **Paleta vášní v americké kuchyni**. Recepty, které vás naučí, jak si zpříjemnit život. Přel. R. Janů, ilustr. H. Šavrdla, edit. K. Rubášová. Praha: Volvox Globator, edice Kuchařky na okraji. 424 s. 399 Kč. Netradiční kuchařská kniha o souladu vaření s životním stylem.

Hiney, Tom: **Raymond Chandler**. Životopis. Přel. Bruno Cempírek. Praha: BB art. 288 s. Váz. 199 Kč. Pestrý život slavného spisovatele (1888-1959), jednoho ze zakladatelů „hardboiled fiction“, tvůrce postavy detektiva Phila Marlowa.

Antonín Kratochvíl. Praha: Torst, Fototorst sv. 12. 144 s. Brož. 299 Kč. Monografie českého fotografa žijícího v USA.

Newton, Helmut: **Vlastní životopis**. Edit. J. Heller, přel. D. Steidlová. Praha: Slovart. 284 s. Váz. 299 Kč. Autobiografie fotografa působícího v Londýně, Paříži a New Yorku.

Macdonald, Alan: **Al Capone a jeho gang**. Praha: Egmont ČR, edice Drazí zesnulí. Brož. 99 Kč. Málo známé zajímavosti ze života proslulého chicagského gangstera (1899-1947).

Adolf Hitler očima americké tajné služby. Z archivu C.I.A. Přel. M. Paur, doslov M. Mahler. Praha: Svoboda servis. 152 s. Brož. 189 Kč. Příspěvek ke snaze o pochopení nacismu prostřednictvím psychoanalýzy.

Albrightová, Madeleine: **Madeleine**. „Nejlepší ze všech možných světů“. Přel. Michael Žantovský. Praha: Práh. 552 s., 32 s. barevných příloh. Váz. 550 Kč. Vzpomínky bývalé ministryně zahraničí USA českého původu, autogramiády v Brně a v Praze v říjnu 2003.

Cernan, Eugene – Davis, Don: **Poslední muž na Měsíci**. Přel. J. a Š. Jindrovi. Praha: Academia. 424 s. Váz. Cena neuvedena. Život amerického astronauta s českými a slovenskými předky, který zatím jako poslední stanul na Měsíci.

Toufar, Pavel: **Člověk na Měsíci**. Podvod století? Brno: MoBa. 224 s., unikátní snímky v příl. Váz. 215 Kč. Pochyby, zda Američané skutečně přistáli na Měsíci v roce 1969 nebo zda šlo o fikci ve stylu filmu Kozoroh I z roku 1978.

Chomsky, Noam: **11. 9**. Přel. N. Neradžičová. Praha: Mezera. 122 s. Brož. 148 Kč. Soubor rozhovorů s novináři po útoku na Světové obchodní centrum a Pentagon v roce 2001, ve kterých autor označuje USA za vedoucí teroristickou zemi

Laurent, Eric: **Dynastie Bushů. Valečné tažení proti Iráku**. Přel. M. Lázňovská a M. Lázňovský, doslov M. Mendel. Praha: Euromedia Group. 272 s. Váz. 199 Kč. Pozadí války v Iráku a boje proti terorismu.

Andersen, Christopher: **George a Laura**. Pravda o jednom americkém manželství. Praha: Práh. 240 s., 32 s. fotografií. Váz. 297 Kč. Zákulisí milostného vztahu prezidentského páru.

Hvězdy NHL 2004 + Češi a Slováci v sezóně 2002-03. Praha: Egmont ČR. Váz. 399 Kč. Kniha magazínu Pro Hockey, portréty hráčů, výsledky minulé sezóny, fotografie.

Schooler, Lynn: **Za modrým medvědem na Aljašku**. Praha: Práh. 248 s., 8 s. barevných příloh. Váz. 279 Kč. Hledání vzácného ledovcového medvěda v drsné přírodě.

Bach, Richard: **Dvouplošník**. Praha: Argo. 128 s. 189 Kč. Autor líčí svůj osamocené let z východního pobřeží USA do Kalifornie.

Swerlingová, Beverly: **Město snů**. Román o Novém Yorku a raném Manhattanu. Přel. Gerik Císař. Praha: BB art. 508 s. Váz. 249 Kč. Historický román, v němž se prolínají historie města a rozvoje lékařské vědy v 17. a 18. století.

Harrod-Eagles, Cynthia: **Dynastie Morlandů. 21. levoboček**. Přel. J. Pacnerová. Praha: Euromedia Group. 496 s. Váz. 199 Kč. Pokračování historického románu se odehrává v USA před občanskou válkou.

Hicks, Brian –Kropf, Schuyler: **Vyzdvižení ponorky Hunley**. Pozoruhodná historie a návrat ztracené konfedační ponorky. Praha: BB art. 288 s. 229 Kč. Dobrodružný historický příběh překlenující více než století od občanské války v USA.

Carcattera, Lorenzo: **Gangster**. Přel. O. Novák. Praha: Knižní klub. 432 s. Váz. 199 Kč. Román o gangsterovi italského původu v New Yorku v průběhu 20. století.

Singer, Isaac Bashevis: **Mešuge**. Přel. Aleš J. Novák. Praha: Argo. 220 s. Váz. 239 Kč. Román původně napsaný v jidiš se odehrává po válce v New Yorku.

Algren, Nelson: **Špacír po divokejch končinách**. Přel. M. Turek. Praha: Argo. Váz. 398 Kč. Texasan se octl mezi ztroskotanci, podvodníky a šlapkami v džungli New Orleansu za hospodářské krize.

Ellroy, James: **Bulvární Amerika**. Ostrava: Domino. 550 s. Váz. 299 Kč. Zákulisí volby Johna Fitzgeralda Kennedyho prezidentem USA a atentátu na něho v Dallasu, TX 1963.

Nové filmy USA v našich kinech (12)

Z Filmového přehledu vybral Jan Helbich

Plnou parou vzad! Pův. název Boat Trip. Rok výr. 2002, koprodukce s Německem, prem. 3. 7. 2003. Režie Mort Nathan. Hrají Cuba Gooding Jr., Horatio Sanz, Roselyn Sanchezová aj. Kontroverzní bláznivá komedie o jedné nepodařené výletní plavbě s homosexuální tématikou.

Charlieho andělci: Na plný pecky. Pův. název Charlie's Angels: Full Throttle. Rok výr. 2003, prem. 17. 7. 2003. Režie McG a Mic Rodgers. Hrají Cameron Diazová, Drew Barrymoreová, Lucy Liuová, Demi Mooreová aj. Pokračování akční komedie z roku 2000.

Osamělý mstitel. Pův. název A Man Apart. Rok výr. 2003, koprodukce s Německem, prem. 24. 7. 2003. Režie F. Gary Gray a Michael A. Benson. Hrají Vin Diesel, Larenz Tate aj. Krimi o boji s mexickým drogovým kartelem.

Sexuální rekonstrukce. Pův. název The Shape of Things. Rok výr. 2002, koprodukce s Velkou Británií a Francií, prem. 24. 7. 2003. Režie Neil LaBute. Hrají Gretchen Molová, Paul Rudd aj. Komorní milostný příběh studenta v roli nechtěného objektu výzkumu, který provádí jeho partnerka.

Tak to chodí. Pův. název It Runs in the Family. Rok výr. 2002, prem. 24. 7. 2003. Režie Fred Schepisi. Hrají Michael Douglas, Kirk Douglas, Bernadette Petersová aj. Smutná komedie o událostech v jedné době situované rodině v New Yorku.

Hodiny. Pův. název The Hours. Rok výr. 2002, prem. 31. 7. 2003. Režie Stephen Daldry. Hrají Nicole Kidmanová, Julianne Mooreová, Meryl Streepová aj. Psychologické drama o osudech tří žen z různých časových období s využitím života a díla anglické spisovatelky Virginie Woolfové (1882-1941).

Terminátor 3: Vzpouza strojů. Rok výr. 2003, koprodukce s Německem, prem. 7. 8. 2003. Režie Jonathan Mostow a Simon Crane. Hrají Arnold Schwarzenegger, Nick Stahl, Claire Danesová aj. Pokračování akčních sci-fi thrillerů z let 1984 a 1991 o legendárním kyborgovi.

Adaptace. Rok výr. 2002, prem. 14. 8. 2003. Režie Spike Jonze a Dan Bradley. Hrají Nicolas Cage, Meryl Streepová aj. Tragikomédie o scenáristovi s komplikovanou mystifikační strukturou, navazující na film V kůži Johna Malkoviche z roku 1999.

Pravá blondýnka 2. Pův. název Legally Blonde 2: Red White & Blonde. Rok výr. 2003, prem. 14. 8. 2003. Režie Charles Herman-Wurmfeld. Hrají Reese Witherspoonová, Sally Fieldová, Regina Kingová aj. Pokračování komedie z roku 2001, tentokrát o boji proti testování kosmetiky na zvířatech.

Lara Croft Tomb Raider: Kolébka života. Rok výr. 2003, koprodukce s Velkou Británií, Německem a Japonskem, prem. 21. 8. 2003. Režie Jan De Bont a Simon Crane. Hrají Angelina Jolieová, Gerard Butler aj. Pokračování akční fantazie z roku 2001 o krásné záchránkyni světa v efektním stříbrném neoprenovém oděvu.

Laurel Canyon. Rok výr. 2002, prem. 21. 8. 2003. Režie Lisa Cholodenková. Hrají Frances McDormandová, Kate Beckinsaleová,

Natascha McElhoneová aj. Psychologický film o extravagantní hudební producentce.

Piráti z Karibiku: Prokletí Černé perly. Rok výr. 2003, prem. 21. 8. 2003. Režie Gore Verbinski, Alexander Witt a Bruce Hendricks. Hrají Johnny Depp, Geoffrey Rush, Orlando Bloom aj. Historický dobrodružný a humorný horor.

Blbý a ještě blbější: Jak Harry potkal Lloyd. Rok výr. 2003, koprodukce s Německem, prem. 28. 8. 2003. Režie Troy Miller. Hrají Eric Christian Olsen, Derek Richardson aj. Buranská komedie navazuje na komerčně úspěšný snímek z roku 1994.

Daleko do nebe. Rok výr. 2002, koprodukce s Francií, prem. 28. 8. 2003. Režie Todd Haynes. Hrají Julianne Mooreová, Dennis Quaid aj. Psychologický film o problému s homosexualitou a rasismem v jedné rodině v Connecticutu v roce 1957.

Osudové léto. Pův. název Blue Crush. Rok výr. 2002, koprodukce s Německem, prem. 28. 8. 2003. Režie John Stockwell a Gregory Barnett. Hrají Kate Bosworthová, Michelle Rodriguezová aj. Surfářský film z Havaje.

Prasátko a jeho velký příběh. Pův. název Piglet's Big Movie. Rok výr. 2003, prem. 28. 8. 2003. Režie Francis Glebas. Nejnovější z mnoha animovaných filmů studia Walta Disneye o Medvídkovi Pú.

Letuška 1. třídy. Pův. název View from the Top. Rok výr. 2003, prem. 4. 9. 2003. Režie Bruno Barreto. Hrají Gwyneth Paltrowová, Christina Applegateová, Candice Bergenová, Kelly Prestonová aj. Romantická komedie o tvrdé cestě za kariérou.

Neprůstřelný mnich. Pův. název Bulletproof Monk. Rok výr. 2003, prem. 4. 9. 2003. Režie Paul Hunter a Guy Norris. Hrají Chow Yun-Fat, Sean William Scott, Jaime Kingová, Karel Roden (v roli nacisty) aj. Akční film podle komiksu o mnichovi střežícím magický svitek k ovládnutí světa.

Roger Dodger. Rok výr. 2002, prem. 4. 9. 2003. Režie Dylan Kidd. Hrají Campbell Scott, Jesse Eisenberg, Isabella Rosselliniová, Jennifer Bealsová aj. Hořká komedie o cynickém sukničkáři, který v New Yorku zaučuje svého synovce ve svých praktikách.

Bláznivá školka. Pův. název Daddy Day Care. Rok výr. 2003, prem. 11. 9. 2003. Režie Steve Carr. Hrají Eddie Murphy, Jeff Garlin aj. Komedie o dvou nezaměstnaných otcích, kteří si otevřeli vlastní školku.

Co ta holka chce. Rok výr. 2003, prem. 11. 9. 2003. Režie Dennie Gordonová, Hrají Amanda Bynesová, Colin Firth, Kelly Prestonová aj. Remake komedie Vzdorná debutantka z roku 1958 o americké dívce, která se dozví o svém šlechtickém původu a vydá se za otcem do Anglie.

Chladnokrevně. Pův. název Confidence. Rok výr. 2003, koprodukce s Kanadou a Německem, prem. 11. 9. 2003. Režie James Foley. Hrají Edward Burns, Rachel Weiszová, Andy Garcia, Dustin Hoffman aj. Krimi o střetu gangů v Los Angeles.

Loupež po italsku. Pův. název The Italian Job. Rok výr. 2003, prem. 11. 9. 2003. Režie F. Gary Gray, Alexander Witt a Ken Bates. Hrají Mark Wahlberg, Charlize Theronová, Donald Sutherland aj. Akční střet mezi členy bandy po loupeži zlatého pokladu v Benátkách.

Kašlu na lásku. Pův. název Down with Love. Rok výr. 2003, koprodukce s Německem, prem. 18. 9. 2003. Režie Peyton Reed. Hrají Renée Zellwegerová, Ewan McGregor aj. Romantická komedie o autorce spisu o emancipaci žen a záletném redaktorovi pánského časopisu v New Yorku 1962.

Klokán Jack. Rok výr. 2003, prem. 25. 9. 2003. Režie David McNally a Peter Bloomfield. Hrají Jerry O'Connell, Anthony Anderson, Estella Warrenová aj. Dobrodružná komedie o střetu dvou amerických mladíků se zločinci v Austrálii, který komplikuje vychytralý klokán.

Liga výjimečných. Rok výr. 2003, koprodukce s Německem, prem. 25. 9. 2003. Režie Stephen Norrington, Vic Armstrong aj. Hrají Sean Connery, Naseeruddin Shah aj. Fantastický dobrodružný film podle komiksu (natáčený částečně v Praze v době povodní 2002) o skupině

hrdinů slavných literárních děl (kapitán Nemo, Dorian Gray, Tom Sawyer, Dante aj.), kteří se v roce 1899 snaží zachránit svět před zkázou.

Mizerové II. Pův. název Bad Boys II. Rok výr. 2003, prem. 2. 10. 2003. Režie Michael Bay, Spiro Razatos a Robert Consing. Hrají Martin Lawrence, Will Smith aj. Pokračování akční krimi komedie z roku 1995 o dvou rozdílných detektivech na Floridě.

Zelené peklo. Pův. název Basic. Rok výr. 2002, koprodukce s Německem, prem. 2. 10. 2003. Režie John McTiernan a Mischa Hauserman. Hrají John Travolta, Connie Nielsenová aj. Akční thriller z prostředí vojenského cvičení v panamském průplavním pásmu.

Kill Bill. Rok výr. 2003, prem. 9. 10. 2003. Režie Quentin Tarantino. Hrají Uma Thurmanová, David Carradine, Lucy Liuová, Daryl Hannahová aj. Akční krimi o ženě, která se po čtyřech letech v kómatu mstí gangsterům za masakr na její svatbě.

Půlnoční míle. Pův. název Moonlight Mile. Rok výr. 2002, prem. 9. 10. 2003. Režie Brad Silberling. Hrají Jake Gyllenhaal, Dustin Hoffman, Susan Sarandonová, Holly Hunterová aj. Psychologický příběh rodičů, kteří se těžce vyrovnávají s tragickou smrtí své dospělé dcery.

Rozvod po francouzsku. Pův. název Le Divorce. Rok výr. 2003, koprodukce s Velkou Británií, prem. 9. 10. 2003. Režie James Ivory. Hrají Kate Hudsonová, Naomi Wattsová, Leslie Caronová, Stockard Channingová, Glenn Closeová aj. Smutná komedie o odlišnosti americké a francouzské povahy.

Láskou praštěná. Pův. název How to Deal. Rok výr. 2003, prem. 10. 10. 2003. Režie Clare Kilnerová. Hrají Mandy Mooreová, Allison Janneyová, Trant Fird aj. Komedie o dívce, která nevěří v romantickou lásku.

Božský Bruce. Pův. název Bruce Almighty. Rok výr. 2003, prem. 16. 10. 2003. Režie Tom Shadyac a Mickey Gilbert. Hrají Jim Carrey, Morgan Freeman, Jennifer Anistonová aj. Bláznivá fantastická komedie o dočasně všemohoucnosti potrhleho televizního reportéra.

Prci, prci, prcičky – Svatba. Pův. název American Wedding. Rok výr. 2003, koprodukce s Německem, prem. 23. 10. 2003. Režie Jesse Dylan. Hrají Jason Biggs, Seann William Scott, Alyson Hanniganová, Eddie Kaye aj. Pokračování úspěšných vulgárních studentských komedií z let 1999 a 2001.

Čtyři píra – zkouška cti. Rok výr. 2002, prem. 30. 10. 2003. Režie Shekhar Kapur a Vic Armstrong. Hrají Heath Ledger, Wes Bentley, Kate Hudson aj. Sedmá verze historicko-dobrodružného filmu podle románu britského spisovatele Alfreda Masona /1865-1948/ o hrdinství a zbabělosti britského důstojníka v Súdánu.

Švindlíři. Pův. název Matchstick Men. Rok výr. 2003, prem. 30. 10. 2003. Režie Ridley Scott. Hrají Nicolas Cage, Sam Rockwell, Alison Lohmanová aj. Krimi komedie o dvou kalifornských podvodnících.

Hledá se Nemo. Rok výr. 2003, prem. 13. 11. 2003. Režie Andrew Stanton a Lee Unkrich. Technická režie Oren Jacob. Náročný animovaný film o rybím klukovi, který se ztratí v moři, až se dostane do akvária.

Jeepers Creepers 2. Rok výr. 2002, prem. 13. 11. 2003. Režie Victor Salva a Tom Luse. Hrají Ray Wise, Jonathan Breck aj. Pokračování hororu z roku 2001 o monstře ohrožujícím studenty uzavřené v autobuse.

Pravidla vášně. Pův. název The Rules of Attraction. Rok výr. 2002, koprodukce s Německem, prem. 13. 11. 2003. Režie Roger Avary a Harry Ralston. Hrají James Van Der Beek, Ian Somerhalder, Shannyn Sossamonová aj. Černá komedie o divokých mejdanech studentů na jedné univerzitě ve Vermontu.

S.W.A.T.-Jednotka rychlého nasazení. Pův. název S.W.A.T. Rok výr. 2003, prem. 4. 12. 2003. Režie Clark Johnson a M. James Arnett. Hrají Samuel M. Jackson, Colin Farrell, Michelle Rodriguezová aj. Thriller o nebezpečné práci elitní policejní jednotky Special Weapons and Tactics Team v Los Angeles.

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA

SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA

Na Poříčí 6, Praha 1, 110 00 Czech Republic

tel.: 224 210 813

e-mail:spusa mbox.vol.cz www.czechik.com/spus.t

REDAKCE: J. Bláha, SP USA - BULLETIN

mobil: 721 910 475

Na Poříčí 6, Praha 1, 110 00 CZECH REPUBLIC

Uzávěrka příštího čísla 30. ledna